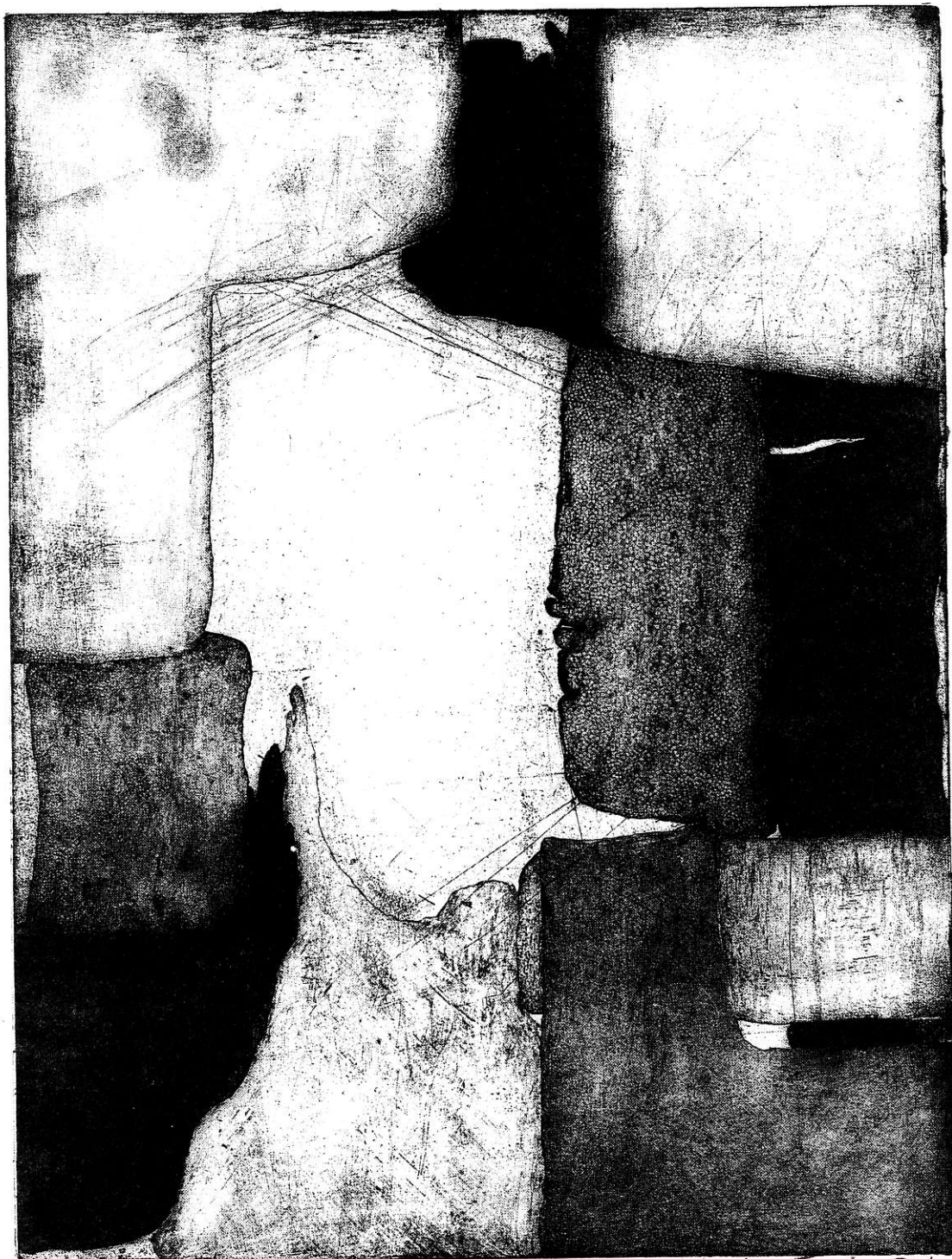

Ildfisken

TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR

NR. 1, 1991

Leibster June 91

Ildfisken

Tidsskrift for ny litteratur

Nr. 1, 1991

Redaktion: Rikke Viemose og Carsten René Nielsen

Ildfisken udkommer tre gange årligt

Abonnement: 60 kr. årligt, 20 kr. pr. nummer

Ildfisken, Skejby Vænge 287, st., 8200 Århus N

Tlf.: 86 78 50 20. Postgiro: 8 04 79 95

Forsideillustration: Lisbeth Tarri

ISSN 0906-5202

Ildfisken

Her svømmer så en brændende fisk. Sat ud i tidens strøm med skrift i maven vil den forsøge at lyse op lige dér, hvor litteraturen bryder eller er brudt igennem overfladen.

Ildfisken vil fortrinsvis bringe digte og noveller af yngre danske forfattere, men også portrætter, interviews og essays, der præsenterer forfatterskaber, strømninger og tendenser i den nyeste litteratur. Læsningen og litteraturkritikken overlader vi til andre. Ildfisken vil være stedet, hvor forfatteren kommer til orde.

Ildfisken vil imidlertid ikke være 90'ernes svar på Sidegaden. Vi er efterhånden godt trætte af generationen, der altid taler om generationer. Vi ved godt, at mange af de forfattere, som vil skrive i Ildfisken, vil være jævnaldrende - født i sidste halvdel af 60'erne og i begyndelsen af 70'erne - men Ildfisken vil ikke være et generationstidsskrift forstået på den måde, at en bestemt litterær retning favoriseres, eller at der reageres mod tidligere perioders litteratur. Vi vil tværtimod forsøge at favne det hele, de milde og de vilde og dem, der er helt anderledes. Den nye litteratur.

Ildfisken er hvad trykning og udstyr angår et discounttidsskrift. Ikke så meget af nød, men mere fordi danske litteraturtidsskrifter generelt bliver læst af alt for få, og lever alt for kort tid. Derfor koster Ildfisken kun 20 kroner pr. nummer. Eller sagt på en anden måde: Mange burde have råd til at købe tidsskriftet. Eller: Ildfisken vil kunne overleve, selvom der ikke er mange, der køber det.

Så her svømmer en brændende fisk. Et nyt dansk litteraturtidsskrift. Første nummer af Ildfisken.

Redaktionen

Aftryk

Flygtighedens
vindstille ned-
fald

med deres egen
længde slider fuglene
sig knapt
over
asfalten ud
af byen

fra de lave marker
synes dagen
som vælter derinde

på den tynde hals-
hud og dér
hvor foden går op
løber noget ud
af den trøst, kroppen
har

den dækker sig til
og ser i jorden

der ligger æbler
bidt fra
hver side og endnu
kun langsomt
smagt af efterår

selv er jeg glat
som en himmel i juli
og jeg beder

dig. beder dig
give mine hænder
et
aftryk

Gør mig levende - Ildens erindring

Hvert efterår
tager luften
ildens
erindring
hver eftermiddag løber
mindet gennem rummet
hvert minde
med ilden
er dit omrids mod
luften; et år

stilkene står tomme nu
for blomster
det er den tid, jeg tømmer
mine lommer
Alle bær kunne være
indestængte knopper

du sidder
med en håndfuld
og kaster på søen
det er skumring hele
dagen
Alting er lige
ved at sove

foran mig skraber
en hund hul
i jorden
her skilles luften
med ild

du har tømt dine lommer

jordens søvn
gør mig levende
ildens erindring

1

i en by så højt i bjergene
at skyerne drev henover torvet,
fandt jeg tilgivelse og kendte kun ømhed
for mine reaktioner i tidens løb.
Klokketårnet, børnenes sang
og fløjten forstummede
før en lang og optændt nat
under hotelværelsets svimlende vægge.
Jeg har søgt højt og lavt
til lands og til vands
i luften, underverdenen
og al slags maskerade,
men kaster atter min vandrerbylt
ved en snavset briks og knuger
egen styrke natten ud
bygger migselv et palads
i bjergbyens strømmende
rørlige skyer, så svar mig
Mata Hari når du kommer

til en kratersø over alle bjerge
svar mig Mata Hari når du kommer,
hvor glødende lava sprang
dykked jeg i varmt ferskvand
mens tinderne rev hvid tåge itu
varmt og grønt så langt øjet rakte

så langt solen rækker ø efter ø
søgte jeg skatten, kend stedet igen,
gik mange mil på det hvide sand
så let intet spor bliver tilbage
sandet er det sødeste sted jeg har boet
og det eneste

stadig fjernere figur på en båd med kokosnødder
de smykkede børn vinker

før de bæres ind til sivmåtten
hvor de sover tæt sammenslyngede
under Mælkevejen og Østens honningmåne
over alle bjerge, mine stjerner
tændes og slukkes, synker og stiger
over junglen hvor sjælens klæder flakser
udover vandoverfladen hvor jeg bor
i een rygvendt bevægelse

kroppens pil gennem boblende turkis
en stime sølvfisk flygter som jeg træder
hvor skærende klar er ikke tropenattens måne
skyer driver over havet gennemlyst
hvorhen driver vi, ensomme hjerte
hvem kan åbne frøene i min hånd
regnskovens stemmer, oceanets stemmer
tindrende fuldmåne, bløde maveskind
hvileløse datter, blafrende vimpel,
bølgernes stemmer, åndernes
abernes, slangernes, fiskenes
cikadernes og papegøjernes stemmer
hvorhen nu, ensomme hjerte
hvad er op og ned på dit søkort
hvormange år har du vendt dine sølvblå
øjne til samme måne
og bedt om at komme hertil

dertil, næste ø
jeg håber der ikke er bygget hotel
ovenpå min skattekiste siden sidst
måtte du være såmange
før du så den art bananer som, siger de,
huser ånden der tvinger unge mænd
til at lade vinden fra havet tage al deres tøj
såsnart han var indenfor palmebladet
vidste jeg han også hører den mægtige
hvide klode for panden,
og flygted som en gekko! Fang mig

fører mig nynnende jordsangen
fra spejlet til perronen

gennem lianer gennem vandfaldet
ligeud tværs spejlet gennem vandfaldet
tænderskærende børn griber med tærne
bæres sovende, klædte i thaisilke,
drak saften af al frugt, bed af
Orientens måne så tung af tårer,
vægtløse fødder på stranden Legends mel -
lod mig piske af daglig troperegn, grøn
og slog mig ned ved et krater på Sumatra
hvor gibbon'en vækker mig, vandet modtager mig
børnene kommer til mig, jordvinden fragter mig
skyerne driver igennem mine hænder
spejlet skrupgriner min lille rambutan
men svar mig Mata Hari Dagens Øje
hvor skal vi hen nu historiens moder
hvor skal vi hen nu min søde unge?

Sydende hav, lad mig fortsat finde vej
hvilket signal fører mig over brændte arealer
skamferede jungle skamferede jungle
i beboede sumpe vinker frugtsommelige børn
til mig foran en søfuld af hvid lotus...

2

den vinter jeg tilbragte i troperne
gnavede jeg fisk over grønne månes spejlilled
medens det var skoledag i Danmark, og frost,
det var bare med at styre sin begejstring
sendte et fingerkys til møntvaskeriet
bageren og Nyhavn og de blonde kællinger,
pjasked og dansede så hele natten.
Bunden rullede, Mars flakkede.
Og nu lukker jeg min dør et øjeblik
for med hvide håndflader
at nyde min krops teak, blodgrene
flimrer på øjenlågenes inderside:
efteråret aldrig når, violer er blå

Et hjem. Jeg ved ikke hvor,
gardiner eftermiddag marmortrappe
hede vind gennem regnskoven -
pludselig voldsom vind fra Ækvator
mit hus af vissen jungle skælver
øgler og skorpioner
piler over ydersiden af mit myggenet.
Byen Rom er af marmor,
Sydhavet er grønt,
papaya er søde.
Jeg ved ikke hvor,
men jeg må bygge det selv.
Min mand og min have.

Min unge mor,
smykkeskrinet.
Tigerbalsam på en rift,
chokolade imod feber,
og hendes lange rødfarvede hår
blæste omkring ved Vesterhavet
i den korte sommer
hvor man ingenting når.
Min nittende vinter tilbragte jeg i troperne.
Dag og nat løb jeg over hvidt sand,
lettere end lyset, over skyer og stjerner,
monsunen river min fletdør op
og havlyset ætser glitrer i tårer
drivende hjælpeløst nedover kinderne,
det er ligemeget hvorhenne
på en skærm i et spejl på en ø,
den grønne slange drømmer i træerne.

3

for den som lever mellem åndedræt og åndedræt
findes ingen anden bolig på Jorden
end dybet hvor vægt ophører, og kysten
som ingen beviser ejer, sorgen usynlig i bar

sollys, under svimlende palme beboet af grøn slange
drømmer den fremmede med armen om sand

kanten mit hjem, bølgen min elsker
så langt, så mørkt har jeg søgt -
så mørkt i solens byer -

min racefælle med fedladen hånd på asiatisk hjerte
Født i en bambushytte, døbt Waranya: Vandfald
madet med banan og kokosmælk, taget i hånden til
templet på bjerget,
hvor røgelse og brise omgav Waranya
hvide håndflader greb om mer og mer
det sorte hår sprang frem, øjnenes nathimle vågnede,
hun sov i havets lyd, rejste sig til dets glitren.
Jeg traf hende og hørte om dette under en
cigaretteklame: Get West Get the Best,
hun var klædt i ternet lærred
og bar på en fletkurv med vasketøj,
Rama hendes elskede ettusind
kan ikke købe Waranya middag
men en hårløs fremmed: tilberedt fisk
og dernæst dessert med fløde,
mit sultne barn tygger og synker og slikker
den grønne slange drømmer i træerne

4

Da pesten var ovre
var her nok til alle.
Hver mand sit palads
eller et helt Sheraton,
og digteren som havde sagt
lad mig alene! fik endelig
sin vilje.

Vores virke var ord
mellem os ikke eet.

Jeg elsker også dig.
Masser af plads

da pesten var ovre
(og hvad så hvis jeg ser dejlig ud)
sultede ingen,

rigelig silke til hver enkelt,
min egen.
Sikken et held.

Hotellet for migselv etage til etage
champagne hele vejen holdt i hånd blød
og fin af eet livs lediggang,
funklende med sten så ægte som nogen.
Forlængst har jeg genkendt dig.

Da pesten var ovre plukkede jeg af
alt som gror på min ø,
elskede! i bølgeslaget uden et øje -

da pesten var ovre rev jeg alle strandcafeerne ned
til sandet lå hvidt som jeg husker det,
jatak, med hjælp fra ham med hvilken
jeg fik ti chokoladebrune børn,
diede i solstråler, lærte at gå i sand,
og løb leende ud i de sydende
smaragdgrønne bølger.

Pesten ramte ikke alle
kongens heste og kongens mænd
forsøger at vide hvem der går fri
af bølgen.
Ak mit lyseblå bryst.
Fare fare krigsmand,
men da var jeg hundred år
og det var af bar champagne
på mit hår selve kronjuvelerne
da jeg døde på Sheratons øverste etage
uden nogensinde at have elsket.

Nok til alle:

Tilbad den allersidste sorte, skævvøje,
så hver enkelt, de forgangne,
rådne, ville have hvinet af fryd,
om de havde set hvad de gjorde
den eet hundred år gamle negerkvinde
og kejseren af Japan da først de var mætte.
Hver enkelt fortabes nedefter
skuldrenes læder og neglenes horn
ned i det regnbuefarvede hav
kysser mig over det hele
dem allesammen

Allesammen!

kommanderede jeg
bag mig ventede en limousine lastet med roser
og chaufføren, den sorte,
elskede mig, som var vi gale,
uden sikkerhed, uden overraskelse,
for vi to var sidste udkald.
Bag hans tøj som var verdens dyreste
du og jeg mit læder individ
mens limousinen ikke stødte ind i noget
trommede det allerførste musikinstrument,
og derinde blev det ved at være.
Han kunne godt lade være, kære venner.

Peter, min gamle ven.

Nu da jeg er død
kan jeg fortælle uden krænkelser
som den du ofrede alting for
og dog kun skimtede
gennem et helt vanligt sminket
øjenlåg.

Og jeg fortæller det fra
den solrige side af planeten,
hvor jeg har lagt mine knogler
betrukket med gyldent læder,
og jeg ligger som elsked jeg
med det hele jer allesammen,

på verdens mave solbleges pelsen:
kun du kunne se mig.

Og nu er det for sent.
Ja det er igen som man ser på det.
Du ville have sagt:
Som man drejer krystallen.

Jeg er ligeglad: skriv det bare.
Har aldrig klippet de kussehår som stikker udenfor.
Lad dem dog glo, de små skævhøjter,
her når efteråret aldrig frem.
Min egen:
hvis du kunne høre mig
men det kan du ikke.

Her er jeg igen: du skaffede os alting.
Jeg er ligeglad, bare et helt Sheraton
og sølv til at vaske hænderne i.

Violer er blå.
Heldigvis har jeg satellit lastet med jordbær,
udenfor slid og drevet af åndedræt.
Jeg mener det, jeg beder dig
tilsandet og tørstig:
riv mig endelig i stykker,
jeg tager mig jo altid sammen igen.
Hvis vi elskede nu,
kunne det aldrig adskilles mere.
Heldigvis er planeten imellem,
sulten tør og salt som den er.
Ellers var vi blevet ædt indefra.

Panteren er fundet, panteren er fundet.
Den var hverken dig eller ham,
men strækker sig lige her og kan slet ikke
finde ud af al det pels al det yndefulde ankel.
Smyk det, smyk det hurtigt, min egen.

I forfald og dog den samme
tager panteren en svømmetur til.

Hverken for hurtigt eller for langsomt,
bare omhyggeligt.
De kigger allesammen på mig,
men jeg vil helre ha det turkise hav,
som nu under aften bliver
mørkere
og mere køligt. Hvad brevet angår,
så er det allerede for vådt
til såvel fremmede! som til at skrive på.
Tænk at ønske sig sådan en.
Nu vil jeg aldrig skrive mere.
- Farang! (Det er mig. "Fremmede")
- How are you today! You want manicure!
Mit kontor er velnok sølet til.
Sand og vand, godt det kun er mig som skal.
Hvad kan jeg gøre for dig?
Selvfølgelig kan du ikke fordrage dine breve.
Det er bare fordi det bliver ved.
Yes, and thank you very much indeed,
hvor længe skal der slænges før man blir ædt
her på stedet! (Very hot, yes today,
ja bare på ferie. Fra Danmark. Din for altid)
Bare med at administrere
Nej ikke kysse den fremmede neglepige
Al de rovdyrben og den gyldne manke
hvis sorte skyllefarve havet fik bugt med.

5

og en tordenstorm over Singapores skyline
spredte øer i det blå ocean, Sumatras folk
begyndte med underarmen mens de endnu kunne se på
i 1934 at æde to hollandske missionærer
tidligt om morgenen kom jeg til havnen i Dumai
i regnskoven bød en kvinde mig til nytårsfest
alle børnene gemte sig, gule forundrede øjne:
der er kommet en fremmed til Ramadaen
spis, fasten er forbi, og bag hende

en kløft hvor risen groede til overflod -
Danmark nu blunder den lyse nat
hold om mig, jeg eksploderer
jeg er en panter, søgende, søgende,
 jeg drømte
at himlen og jorden flød gennem hinanden
i bjergene hvor den fremmede nåede
og om dansen med fremmede i en regn af stjerner,
på den brede strand springer - min mælk frem
latter og flammer slår udover halsen
leg som får aldrig ende
 og da jeg vågnede
så jeg udover byens tårne
ved hvor vi er alene
kukker i skov og krat
Rusk mig, alt er forbi, lyse nat:
Jeg er en panter, frem og tilbage
Majsolen flyder fra friske bøgetræer
som for at formilde mig,
jeg kommer aldrig tilbage
leg som får aldrig ende

Foto: Rikke Viemose

Christina Hesselholdt

En overskuelig verden

Interview med romandebutanten Christina Hesselholdt

I april i år udkom Christina Hesselholdts debutroman "Køkkenet, gravkammeret & landskabet" på forlaget Rosinante. En lille roman på 63 sider. "Hurtigt læst, men langtids-virkende i bevidstheden bagefter", som Søren Vinterberg skrev i Politiken.

Det er en usædvanlig og anderledes roman, skrevet i et billedrigt sprog, som var der tale om poesi og ikke prosa.

Romanens handling: "Et gammelt hus kaster sin skygge over en flods flimrende farvespil. Elizabeth dør, hendes mand får en fotograf til at forevige den afdøde. Audrey flytter ind, barnet forsøger at forestille sig Ingenting. Manden gemmer sig i badeværelset, Audrey prøver at slette sporene fra fortiden. Barnet overværer et samleje mellem manden og Audrey, manden kaster sig ud ad vinduet, ned i floden, fotografen fotograferer og Audrey ser til."

Dette ultrakorte resumé fra forlagets pressemeddelelse giver et godt indblik i bogens handling. Det interessante er imidlertid nok så meget måden, handlingen fremtræder på, romanens utraditionelle sprog og form. "Køkkenet, gravkammeret & landskabet" er skrevet i fyre små scener med overskrifter som "Flodens Venstrebred", "Den Afdødes Værelse" og "Værelset, Der Hænger Som En Dråbe Over Floden". Sproget er stramt, registrerende og nøgternt, og alligevel er romanen både intens og lyrisk:

"Lyset siler gennem trækronerne ned i floden og danner en mosaik af farver på vand-spejlet. Lilla, grøn, turkis, brun.

Foran hende breder en trekantet skygge sig

og dækker en del af mosaikken som en ekstra og mørk hud. Skyggen er bredest længst mod venstrebredten. Den spidser til.

Skyggespidsen peger på hende."

- Jeg arbejder utrolig meget med sproget. Det er tit, måske ligesom for poesiens vedkommende, at det er et billede, der sætter en ting igang. Jeg havde ikke på forhånd nogen idé om mit handlingsforløb. Det kom først efterhånden og blev i nogen grad styret af billeder og forestillinger.

Christina Hesselholdts roman kan kaldes en punktroman.

- Den eneste punktroman, jeg har læst, er "Anne" fra 1968 af Paal Helge Haugen. Paal Helge Haugen definerer punktromanen som et forsøg på kun at tage de væsentligste ting med. Det giver på én gang læseren en enorm stor frihed og et stort ansvar, fordi han/hun selv skal skabe overgangene. Det synes jeg er en udmærket definition.

- Jeg ved ikke, om det var mit ideal, da jeg skrev bogen, men jeg kan se, hvad jeg har gjort. Og dét med kun at tage de væsentlige ting med og give læseren et sammenkodingsarbejde selv, det føler jeg mig i overensstemmelse med.

Plads til læseren

Punktromanens form skal ikke være et projekt i sig selv, mener Christina Hesselholdt. Men den kan være et redskab i forsøget på at give læseren *plads*.

- Jeg tror, at jo mere distanceret man er i sin fremstilling, jo mere plads giver man læseren til at træde ind med sit følelsesliv og sine for-

tolkninger. Man kan kalde det minimalistisk. Minimalismen bruger at holde følelserne væk fra sine ting.

En definition på det minimalistiske kunstværk finder man hos den amerikanske billedhugger Robert Morris:

"De bedre nye arbejder tager relationerne ud af værket og gør dem til funktioner af rum, lys og betragterens synsfelt. Objektet er blot én af termerne i den nyere æstetik. Den er på sin vis mere reflektiv, fordi éns bevidsthed om at være i det samme rum som objektet er stærkere end i tidligere værker, med deres mange interne relationer." (Bemærkninger om skulptur, 1966/67).

Robert Morris ønsker de interne relationer ud af værket. Det gør Christina Hesselholdt ikke.

- Der er mange interne strukturer i min roman. Betydninger indgår uafsladeligt i forhold til hinanden. Sådan er det med sprog. Selv to ord vil skabe relationer.

- Den eneste lighed mellem Robert Morris' ideer og mine er, at vi begge vil give læseren plads ved ikke at bombardere ham/hende med følelseladede beskrivelser.

Filmstjernenavne

Med undtagelse af manden og fotografen har personerne i romanen amerikanske filmstjernenavne.

- Når man har en meget kort tekst, kan et navn ofte komme til at smadre den. Læseren kommer let til at tænke på den, hun kender med samme navn. Alle kender én, der hedder Ulla eller Britt. Men hvis man så tager filmstjernenavne som Marlon (Brando), Audrey (Hepburn) og Elizabeth (Taylor), så er man nået et led længere ud. Det er nogen, som vi allesammen kender så godt, og som er behæftet med så megen myte, at man næsten er fri for dem. Fri for deres påtrængenhed.

"Køkkenet, gravkammeret & landskabet" trænger sig netop ikke på med forklaringer af personernes handlinger. Christina Hesselholdt har sat spillet i scene, har malet nogle billeder i sprog af forskellige konkrete situationer, men holder sig i øvrigt væk med psykologisering og egne følelser. Indlevelsen overlades til læseren.

- Modsætningen til min roman er nok den store psykologiske roman. Man kan selvfølgelig afkode alting psykologisk, også min bog, men man kan i sin form lægge op til, at det er noget andet, der vækker interessen. Jeg har for eksempel taget nogle meget nutidige ting med som computerspillet. For at læseren skal fæstne sig ved noget tidsligt snarere end ved noget psykologisk.

Bygger en verden op

Christina Hesselholdt vil skabe en intens verden ved at give læseren nogle meget konkrete ting at holde sig til. I "Køkkenet, gravkammeret & landskabet" er det blandt andet en gelérand, en perlekrans og skyggen over flo- den. Disse ting dukker op igen og igen i løbet af handlingen.

- Det er ligesom at bygge en verden op, som læseren kommer til at kende og derfor kan forholde sig til. Der er meget få elementer for at skabe en overskuelig verden.

Ved at bruge de samme elementer flere gange gennem bogen, skabes en meget tæt betydningssammenhæng. Den samme virkning opnås ved "krydsreferencer": Ét sted sammenlignes de smækkende døre med siderne i en bog. Senere sammenlignes siderne i en bog med smækkende døre. Romanen er meget styret.

- Ja, jeg har siddet og lavet skemaer over, hvordan tingene stod i forhold til hinanden. Jeg tror på styring, men man skal også passe på ikke at ende et sted, hvor man ikke kan give slip. Tingene kan miste deres liv, hvis man inddrager for få elementer. Det er virkelig en balancegang.

Det er ikke bare de enkelte elementer, men også scenerne, der henvises til flere gange.

- Jeg har gjort meget ud af at skabe en slags "fladhed". Som om man ville se alle aktiviteterne gå for sig på én gang, hvis man skar taget af huset. Romanen foregår i dagene inden begravelsen, og det bliver i sig selv intenst, at der ligger en død i lejligheden. Fladheden skal understrege, hvor megen kraft, der kommer på tiden.

- Man kommer unægteligt til at lave en lineari- tet eller i hvert fald en fremadskriden, når man skriver. Og så kan man kun skabe en så-

dan fladhed og samtidighed ved at henvise til den samme scene flere gange. Men det er da både dag og nat. Tiden går. Liget kommer til at lugte. Historien begynder et sted og slutter et sted.

Opskrift på gelérand

Christina Hesselholdt gik fra 1988 til 1990 på Forfatterskolen i København. I juni var hun blandt de femten forfattere bag Forfatterskolens teaterprojekt "Spejlinger": Femten stykker eller performances, der blev opført i Kanonhallen på Østerbro.

- Fælles for mit stykke i "Spejlinger" og min roman er procesbeskrivelserne. I min bog er der en beskrivelse, næsten skrevet af fra en kogebog, af, hvordan man laver gelérand. Og der er en beskrivelse af computerspillets for-

løb. I mit stykke var der en beskrivelse af, hvordan man fjerner hår på benene med voks. - Jeg er meget fascineret af at beskrive fremgangsmåder. Man kan bruge ord, der er knyttet til bestemte universer. Det er lidt af en fremmedgørelsesteknik. Jeg forsøger at skabe forbavselse hos læseren.

Brugsanvisninger er meget konkrete og derfor næsten holdepunkter i vores kaotiske verden, mener Christina Hesselholdt. Hun mener, man som forfatter må være bevidst om sin tid og de former, der anvendes i ens tid.

- Romanen kan ses som en reaktion mod den måde, vi bombarderes på i livet. Det er meget svært at se tingenes relationer. Ofte er der ingen. Jeg forsøger i min roman at skabe nogle meget tætte samhørigheder tingene imellem. At fastholde tingene og deres sammenhænge.

Værelset, Der Hænger Som En Dråbe Over Floden

Deres øjne mødes over bordet.

Han kunne uden at flytte blikket lægge sine hænder om Audreys på bordet.

De blå ærmer er lukket om håndleddene med knapper. Han kunne knappe dem op og lade sine tommelfingre glide over hendes håndled. Han kunne presse sine tommelfingre mod pulsen. Med tommelfingeren mærker man sin egen puls. Han kunne, uden at hun ville opdage det, lede efter sin puls.

Det rumsterer under bordet. De lader ikke lydene fange deres opmærksomhed. Synet afgrænser.

Hun spørger, om hun ikke må åbne vinduet.

Han beder hende vente.

Hun indvender, at væksterne dårligt tåler varmen.

Han ryster på hovedet.

Hun indvender, at hun er varm.

Han svarer, at han sætter pris på hendes varme.

De tænker på den afdøde et par værelser derfra.

Han siger, at om et øjeblik bærer han hende ind i seng.

Han vil begynde med at knappe ærmerne op.

Barnets Værelse

Natten inden begravelsen vågner barnet ved, at pæren i vågelampen går ud. Barnet lader sig straks glide ud af sengen og vandrer gennem entréen til soveværelset. Han åbner døren til dette værelse og tænder lyset.

Hold mig fast. Jeg falder, råber faderen.

Lyset slår op i hans hjerne. En næsten fremmed kvinde støtter ham.

Barnet lukker døren og går tilbage til sin seng. Mørket er så tæt, at det bliver ingenting.

Køkkenet

Audrey koger en fisk med laurbærblade.

Hun sætter husblasen i blød. Hun tager husblasen op med det vand, der hænger ved. Hun smelter den i en skål over vandbad. Hun afkøler husblasen og tilsætter den fiskevandet i en tynd stråle under piskning. Hun lader fiskestykker og laurbærblade falde derned. Hun hælder den halvstive masse i en randform, som hun stiller koldt.

Hun vender formen på et fad. Geléranden er færdig. Den rører på sig, når hun trommer på fadet.

Inde i den gennemsigtige rand svæver grå organismer og grønne blade.

Hun kalder på dem.

Synet af geléranden gør barnet træt og tung.

Han tager fadet med den urolige rand og ser på den fra alle sider.

Grå druknede i klart vand. De spiser stivnede udsnit af floden.

Han synes, at han synker sig selv og vandet, der hænger ved.

(Af: "Køkkenet, gravkammeret & landskabet")

Niels Eggert Benzon

Klenodie

Jeg gik ud for at søge en ungdom
en gnist at tro på
men vendte tilbage med småsten

solsortens sang til
påskelilje og sakura

skyers flugt forbi
vinduet i skråvæggen

månens paukeskind
tankens spejl vi elsker mod

og det dybe vandhul

mæt endelig
slår jeg staffeliet sammen
og siger go'morgen på forskud

Det sidste

Lader mine håndflader
feje over Mælkevejen
og ånder for en hel verden
rækker dit slør
mod nattens ild

aftenklang, mit rums falset
vinker svagt

på vej ud over afgrunden
som rummer alt
stopper jeg op og ser tilbage
en tid

Postludium

Og det var frosne sjæle
om kap med døden
der visnede i min hånd
og det var
måneskærets forsvarstale
der stille gled forbi

når natten dunker kaosmæt
ud i nulpunktets skjulte flamme
er det nu
er det himmelglød og abrikos

og vi finder alt
på bunden af intet
hvor dæmoner flokkes
om forår

Christina Balle Fremlev

I et øjeblik af nærmest komisk sorg, hvor de svajende træer i det sene efterårsmørke lignede vældige krigere under tung retræte, genså hendes dybe øjne, fæstnet i et fikspunkt hvor alt var synligt, og som kun bestod af en svag glødepæres genskær i den ring hendes afdøde mand havde skænket hende en evighed herfra, spøgelse fra et liv fuld af katastrofer. Hun skulle måske være lykkelig, men hvad ville det betyde om hun ændrede sin tilstand. Hun kunne forsvinde uden at nogen ville bemærke en forandring. Et tab der var umåleligt. Sådan endte det.

Mørkt var det allerede da hun låsede hoveddøren og begav sig mod tennislægget. Sort skulle det udvikle sig.

Der begyndte at gro græs i hendes ene øre, før nogen endelig fik opklaret hvor hun egentlig blev af.

Bølgende hassel på skråning
dæmper fald mod et leje

stille jord
stirren mod brudstykker

alt her emmer vådt forår

under sky
skrattes

vinteren lyver dette
et krystal foldes ud uendeligt
mod et nyt

terror dæmper lyden
nu i mørke

Ankerets sang

Jeg er ankeret
og ingen berører dybet som jeg.
Kun bølgerne og søgræsset
kender mit vidunderlige fald.
Jeg afslører ikke min hemmelighed
kun for de druknede,
og tager ikke afsked
kun med de trækkende fisk.

Jeg valgte havet
for ikke at miste mit ekko
når jeg støder mod bunden,
jeg valgte havet
for ikke at glemme vandet
idet jeg når til grunden
og jeg valgte havet
for at camouflere mine tårer
så ingen kan se dem.

Jeg er ankeret
frit fald over land uden navn,
østers og muslinger er mine venner
og alt hårdt, som indeholder lyset.

Jeg er skabt som I er skabt
af jern, jord og guld
og jeg vil dø som jer,
men bunden vil ikke glemme mig let
så længe den har rifter
fra min passeren forbi.

I dette nummer:

Niels Eggert Benzon (født 1962): Digte i Hvedekorn under pseudonymet Manja Harriet Jensen (sammen med Jens Carl Sanderhoff). Digtsamlingen "Sådan gør vi altså i halvfemserne" (Griff, 1990).

Karen Marie Edelfeldt (født 1971): Debut med digtsamlingen "Tysh" (Gyldendal, 1989). Modtog Søren Gyldendal-prisen i 1990.

Christina Hesselholdt (født 1962): Installationen "Produktion" (sammen med Michael Elmgreen), bl.a. vist i Nicolaj Udstillingsbygning i København og på Århus Kunstmuseum (1989). Novelle i Den Blå Port. Debut med romanen "Køkkenet, gravkammeret & landskabet" (Rosinante, 1991).

Jamal Jumá (født 1956): Debuterede på dansk med digtsamlingen "Bogens bog" (Samleren, 1990).

David Læby (født 1969): Digtsamlingerne "Himmeltegneren" (Gyldendal, 1989) og "Flyvende sommer" (Gyldendal, 1990).

Jens Carl Sanderhoff (født 1966): Digte i Hvedekorn under pseudonymet Manja Harriet Jensen (sammen med Niels Eggert Benzon). Debut under eget navn i Hvedekorn nr. 1/91.

Lisbeth Tarri (født 1967): Elev på Grafisk Skole i Århus.

Digte af:

Karen Marie Edelfeldt
David Læby
Jens Carl Sanderhoff
Niels Eggert Benzon
Jamal Jumá

Interview med:

Christina Hesselholdt

- samt uddrag fra hendes roman
"Køkkenet, gravkammeret & landskabet"